

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

Uchwała nr 14/25/2012

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu
z dnia 18 lipca 2012 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn.- Dz.U. z 2001 r. nr 55, poz. 577; zm. Dz.U. nr 154, poz. 1800; z 2002 r. Dz.U. nr 113, poz. 984; z 2003 r. Dz.U. nr 149, poz. 1454; z 2004 r. nr 273, poz. 2703; z 2005 r. Dz.U. nr 14, poz. 114, Dz.U. nr 64, poz. 565, Dz.U. nr 249, poz. 2104; z 2009 r. Dz.U. nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Dz.U. nr 238, poz. 1578) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. - DzU nr 142, poz. 1591; z 2002 r. DzU nr 23, poz. 220, nr 62, poz. 558, nr 113, poz. 984, nr 153, poz. 1271, nr 214, poz. 1806; z 2003 r. nr 80, poz. 717, nr 162, poz. 1568; z 2004 r. DzU nr 102, poz. 1055, nr 116, poz. 1203, nr 167, poz. 1759; z 2005 r. DzU nr 172, poz. 1441, nr 175, poz. 1457; z 2006 r. DzU nr 17, poz. 128, nr 181, poz. 1337; z 2007 r. DzU nr 48, poz. 327, nr 138, poz. 974, nr 173, poz. 1218; z 2008 r. DzU nr 180, poz. 1111, nr 223, poz. 1458; z 2009 r. DzU nr 52, poz. 420, nr 157, poz. 1241; z 2010 r. DzU nr 28, poz. 142, poz. 146, nr 106, poz. 675, nr 40, poz. 230; z 2011 r. Dz.U. nr 21 poz. 113, nr 117, poz. 679, nr 134, poz. 777, nr 149, poz. 887, nr 217, poz. 1281) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu

orzeka nieważność

uchwały nr XXI/204/12 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie zasad i trybu postępowania o udzielenie dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie gminy Ozimek, nie stanowiących wyłącznej własności gminy w części dotyczącej:

- § 3 ust. 1 pkt 2 w zakresie sformułowania „lub archeologicznych”, § 3 ust. 1 pkt 16 w związku z naruszeniem art. 81 ust. 1 i 2 oraz art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. nr 162, poz. 1568 ze zm.),
- § 3 ust. 2, § 6 ust. 1 w części dotyczącej zobowiązania zawartego w Załączniku nr 1 pkt V „W przypadku otrzymania dotacji zobowiązuję się do wydatkowania przyznaných środków na realizację wskazanego zadania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. nr 13, poz. 759 z późn.zm.)”, § 8 pkt 6 oraz § 8 pkt 7 uchwały w związku z naruszeniem art. 81 ust. 1 cyt. wyżej ustawy.

Uzasadnienie

Stosownie do art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w dniu 5 lipca 2012 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu doręczono uchwałę nr XXI/204/12 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie zasad i trybu postępowania o udzielenie dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub

roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie gminy Ozimek, nie stanowiących wyłączonej własności gminy.

Przedmiotową uchwałą, powołując w podstawie prawnej art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, art. 7 ust. 1 pkt. 9 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Rada Miejska w Ozimku określiła zasady ubiegania się o dotację na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

W § 3 ust. 1 pkt 2 uchwały oraz w § 3 ust. 1 pkt 16 Rada wskazała, iż nakłady konieczne przy zabytkach wpisanych do rejestru mogą obejmować przeprowadzenie badań „archeologicznych” oraz „rewaloryzację zabytkowych parków, ogrodów lub zieleni publicznej”. W § 3 ust. 2 uchwały postanowiono, iż „przeprowadzenie prac lub robót, o których mowa w ust. 1, pkt 1-16, wymaga wyłonienia ich wykonawcy na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 z późn zm.)”. Ponadto w Załączniku nr 1 do uchwały w pkt V zawarto zapis: „W przypadku otrzymania dotacji zobowiązuję się do wydatkowania przyznanych środków na realizację wskazanego zadania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 z późn.zm.)”. W § 8 pkt 6 oraz w § 8 pkt 7 uchwały wskazano odpowiednio, iż umowa będąca podstawą przekazania dotacji zawiera „zobowiązanie podmiotu dotowanego do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych” oraz „zobowiązanie podmiotu dotowanego do niezbywania zabytku odnowionego w ramach przyznanej dotacji w ciągu 3 lat od daty rozliczenia dotacji”.

Pismem z dnia 13 lipca 2012 r. nr BO.033.42.2012 Burmistrz Ozimka złożył wyjaśnienia, w których wskazuje, iż w/w postanowienia uchwały przekraczają zakres art. 77 i 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na posiedzenie Kolegium nie stawili się przedstawiciele jednostki samorządu terytorialnego.

W tym stanie Kolegium stwierdza, co następuje:

Jak wynika z dyspozycji art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru, iż stanowiąca przedmiot postępowania uchwała lub zarządzenie narusza prawo w konsekwencji może implikować orzeczenie w całości lub w części jej nieważności bądź też wskazaniem nieistotnego naruszenia prawa. Przyjąć przy tym za ukształtowaną linią orzecniczą Naczelnego Sądu Administracyjnego należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego zaliczyć należy naruszenia m.in. przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów Prawa ustrojowego, przepisów Prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 3 grudnia 1996 r. sygn. SA/Wr 949/96; wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. IISA/Wr 1459/97).

Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami znajduje umocowanie w art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym, w którym postanowiono, że sprawy z zakresu kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami należą do zadań własnych gminy służących zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Doprecyzowanie zasad i sposobu finansowania przez gminę zadań z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami nastąpiło w ustawie z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad

zabytkami. Ochrona zabytków, realizowana jest przez organy o których mowa w art. 4 ustawy a zatem przez organy administracji samorządowej, zgodnie z przypisanymi im ustawowo kompetencjami.

Do wyłącznej kompetencji rady gminy na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, należy m.in. podjęcie uchwały w sprawach określonych w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i o opiece nad zabytkami.

Dyspozycja normy, sformułowanej w tym artykule ustawy stanowi, że w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Jednocześnie jak wynika z art. 81 ust. 2 ustawy zakres dotowanych nakładów koniecznych wskazany jest w art. 77 ustawy.

W przedmiotowej uchwale - ustalającej zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru rada wykroczyła poza kompetencje wskazane cyt. wyżej przepisami wskutek rozszerzenia możliwego zakresu dotowania nakładów koniecznych poprzez postanowienie, iż dotacja może zostać udzielona na przeprowadzenia badań archeologicznych oraz rewaloryzację zabytkowych parków, ogrodów lub zieleni publicznej.

Ponadto Rada w § 3 ust. 2, § 6 ust. 1 w części dotyczącej postanowień zawartych w Załączniku nr 1 pkt V, § 8 pkt 6 oraz w § 8 pkt 7 uchwały zobowiązując beneficjenta dotacji do określonego stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz do niezbywania zabytku odnowionego w ramach przyznanej dotacji w ciągu 3 lat od daty rozliczenia dotacji wykroczyła poza prawne kompetencje działania określone w/w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i o opiece nad zabytkami.

W ocenie Kolegium takie regulacje są niedopuszczalne. Przepis art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami obliguje organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego do określenia zasad udzielania dotacji, co nie może być rozumiane jako możliwość nakładania w akcie prawa miejscowego obowiązku stosowania przepisów, których obowiązek stosowania wynika z określonych aktów normatywnych wyższego rzędu, tj. z obowiązujących ustaw. Powyższe należy odnosić również do udzielania dotacji pod warunkiem niezbywania przedmiotu dotowania w oznaczonym przez radę okresie.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu przysługuje - na zasadzie art. 98 ustawy o samorządzie gminnym - skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej Opolu w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

 PRZEWODNICZĄCY
 Janusz Galkiewicz